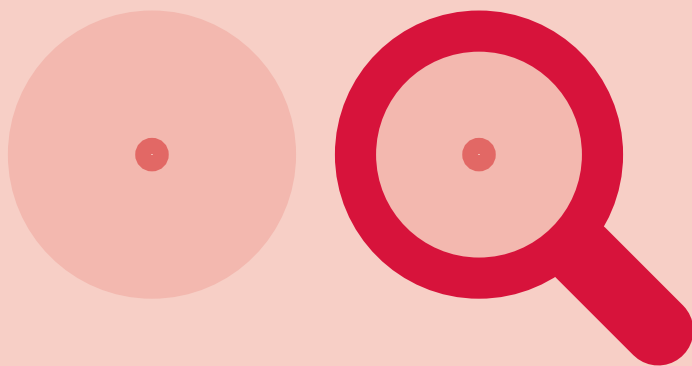

SUNDHEDSSTYRELSEN

Tilbud om screening for brystkræft

Tilbud om screening

Hvert år rammes ca. 4.700 danske kvinder af brystkræft, heraf er de fleste over 50 år. Du er mellem 50 og 69 år og bliver derfor tilbudt en screeningsundersøgelse for brystkræft.

I denne pjece kan du læse mere om screeningen, så du kan få et bedre grundlag for at beslutte, om du ønsker at tage imod tilbudet eller ej.

Sundhedsstyrelsen anbefaler screeningsprogrammet ud fra en samlet vurdering af gavnlige og skadelige virkninger, men det er vigtigt, at du træffer dit eget valg.

Hvis du IKKE ønsker at modtage tilbud om screening for brystkræft, kan du framelde dig tilbuddet. Se hvordan i invitationsbrevet fra din region.

Fortryder du frameldingen, kan du altid tilmelde dig igen.

Hvis du framelder dig, påvirker det ikke dine muligheder for at blive undersøgt og behandlet, hvis der opstår mistanke om brystkræft.

Hvis du allerede er i et behandlings- eller kontrolforløb for sygdom i brystet, skal du tale med din læge, om dette screeningstilbud er relevant for dig.

Hvad er min risiko?

TAL FRA VIDENSKABELIGE UNDERSØGELSER VISER, AT:

31 ud af 10.000 kvinder i alderen 50-59 år vil dø af brystkræft indenfor 10 år.

5 af de 31 kvinder undgår at dø af brystkræft, hvis de deltager i screeningsprogrammet.

40 ud af 10.000 kvinder i alderen 60-69 år vil dø af brystkræft indenfor 10 år.

14 af de 40 kvinder undgår at dø af brystkræft, hvis de deltager i undersøgelsesprogrammet.

HVAD ER SCREENING?

Screening er en undersøgelse af kvinder, der ikke har symptomer på brystkræft. Formålet er at finde sygdommen tidligt, så behandlingsmulighederne er bedre og færre vil dø af brystkræft. Screening er ikke det samme som en fuld udredning for brystkræft, så selvom man bliver screenet kan man alligevel godt have eller få brystkræft og skal derfor altid gå til læge ved symptomer.

HVAD TALER FOR?

Lavere dødelighed af brystkræft: Opdages kræft tidligt, er der bedre behandlingsmuligheder. Ved at deltage i screeningen, kan du nedsætte din risiko for at dø af brystkræft.

Skånsom behandling: Hvis kræften opdages tidligt, er der bedre mulighed for, at du kan få tilbudt en brystbevarende operation og undgå fjernelse af lymfeknuder i armhulen. Samtidig har du mindre risiko for at skulle have medicinsk behandling som for eksempel kemoterapi.

HVAD TALER IMOD?

Overbehandling: Screeningen kan i nogle tilfælde påvise brystkræft, som ikke ville have fået betydning i din livstid. Ved at deltage i screeningen, risikerer du dermed at få behandling, der er unødvendig og som kan have skadesvirkninger.

Bekymring og falsk alarm: Hvis screeningen giver mistanke om at du har brystkræft, får du tilbudt videre undersøgelser. Det er ikke sikkert, at du har brystkræft. Årsagen til mistanken kan f.eks. være godartede forandringer eller tæt brystvæv. Tiden, mens man venter på svar, kan give frygt og uro.

Falsk tryghed: Selvom screeningen ikke giver mistanke om brystkræft, kan du alligevel godt have eller få brystkræft.

Ubehag: Nogle kvinder oplever ubehag eller smerte ved selve screeningen, fordi brystet klemmes fladt under undersøgelsen.

Sådan foregår screeningen

RØNTGENUNDERSØGELSE AF DIT BRYST

Screeningen foregår som en røntgenundersøgelse af begge bryster (mammografi). Der er altid to røntgenlæger, der vurderer dine billeder. Hvis røntgenundersøgelsen ikke giver mistanke om brystkræft, får du tilbudt en ny tid til screening efter ca. 2 år.

Hvis screeningen derimod giver mistanke om brystkræft, tilbydes du videre undersøgelse (klinisk mammografi).

Hvis du har brystimplantater lagt bag musklen, er der som regel ikke problemer med at gennemføre røntgenundersøgelsen. Hvis implantatet ligger foran musklen, eller hvis der er kapseldannelse omkring implantaterne, kan der være særlige forhold. Læs mere herom på sst.dk/brystkræft

Videre undersøgelse

Hvis røntgenundersøgelsen viser mistanke om kræft, skal din region tilbyde dig en tid til videre undersøgelse (klinisk mammografi) inden for 14 dage. Her bliver du undersøgt af en læge, ofte med brug af ultralydsskanning. Måske er det også nødvendigt at lave supplerende røntgenbilleder og tage en vævsprøve, også kaldet en biopsi.

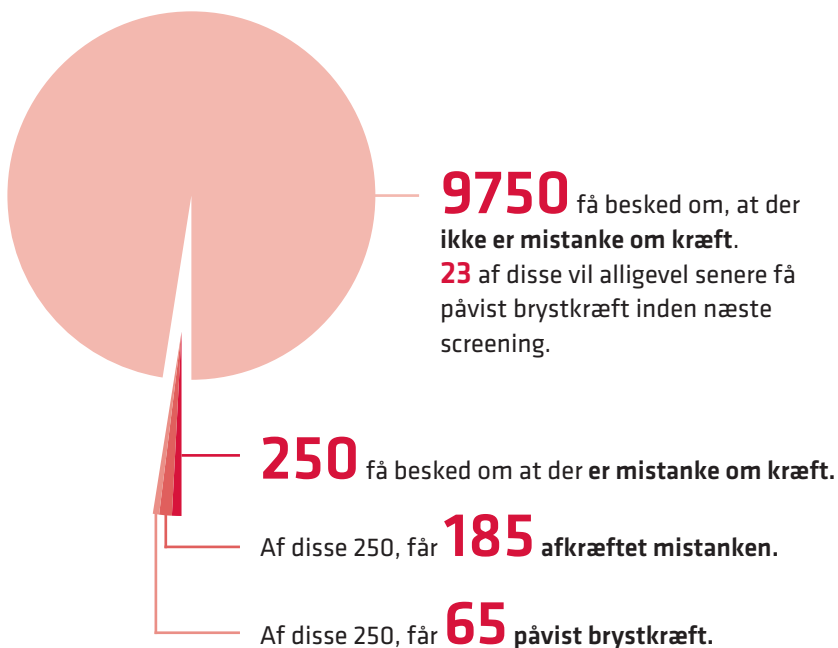
Hvis du siger nej til den kliniske mammografi, vil du stadig blive indkaldt til en ny screening af brystet efter ca. 2 år.

DER ER TO MULIGE SVAR PÅ DEN VIDERE UNDERSØGELSE (KLINISKE MAMMOGRAFI):

- 1 Der er ikke tegn på kræft:** Der blev ikke fundet noget unormalt i dit bryst. Årsagen til mistanken kan f.eks. skyldes godartede forandringer eller tæt brystvæv. Du får tilbudt en ny screening igen om ca. 2 år.
- 2 Du har kræft:** Hvis der findes brystkræft, fortsætter du i et specifikt tilrettelagt behandlingsforløb ("kræftpakke").

Fakta om screeningsprogrammet

TAL FRA DET DANSKE SCREENINGSPROGRAM VISER, AT HVER GANG 10.000 KVINDER BLIVER SCREENET FOR BRYSTKRÆFT VIL:

Der er ikke faglig enighed om, hvor mange kvinder, der bliver overbehandlet. Tal fra det danske brystkræftscreeningsprogram viser, at **1** kvinde overbehandles hver gang **10.000** screenes for brystkræft, mens andre opgørelser fra udlandet tyder på, at tallet kan være så højt som **12**.

SYMPTOMER PÅ BRYSTKRÆFT:

- En knude i brystet
- Brystets form, hud og/eller brystvorten ændrer udseende
- Væske eller blod fra brystvorten
- Hævede lymfeknuder i armhulen

HVOR KAN JEG FÅ HJÆLP?

DIN REGION

Hvis du har spørgsmål til screeningen så kontakt den region, du bor i. I invitationen kan du se, hvem du skal kontakte.

DIN LÆGE

Hvis du har symptomer på brystkræft, bør du altid kontakte din praktiserende læge for at få det undersøgt nærmere. Dette gælder også, selvom du deltager regelmæssigt i screeningerne.

SST.DK

Du kan læse mere om brystkræft, screeningen og tallene anvendt i denne pjece på Sundhedsstyrelsens hjemmeside sst.dk/brystkræft

Ca. **4.700** danske kvinder rammes hvert år af brystkræft. De fleste er ældre end 50 år.

Knap **1.100** danske kvinder dør hvert år af brystkræft.

Brystkræft er den **hyppigste** kræftform blandt danske kvinder.